

Sygn. XXV C 158/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR (del.) Anna Ogińska - Łągiewka
Protokolant:	Dorota Wesołowska

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2018 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa T. S. i M. S.

przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

o ustalenie

I. oddała powództwo w całości;

II. zasądza solidarnie od powodów T. S. i M. S. na rzecz pozwanego (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 5 417, 00 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygnatura akt XXV C 158/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 października 2017 roku (k. 4 data prezentaty), wniesionym do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy przeciwko pozwanemu (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W., **powodowie T. S. oraz M. S.** wniesli o ustalenie, iż przepisy § 2 ust. 1, § 3 ust. 2 pkt 6, § 9 ust. 4 zawartej przez strony umowy pożyczki o numerze (...) z dnia 6 grudnia 2007 roku oraz przepisy § 7 ust. 2, 3 i 4 Regulaminu P. Hipotecznej w (...) Bank (...) S.A. stanowią niedozwolone klauzule umowne w rozumieniu art. 385¹⁻³ k.c., a także o ustalenie nieważności całej wyżej wymienionej umowy pożyczki jako sprzecznej z naturą kredytu uregulowanego w art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, ewentualnie o ustalenie nieważności jedynie części tej czynności prawnej, a mianowicie wskazanych powyżej przepisów § 2 ust. 1, § 3 ust. 2 pkt 6, § 9 ust. 4 umowy oraz § 7 ust. 2, 3 i 4 Regulaminu Pożyczki Hipotecznej w (...) Bank (...) S.A. Ponadto powodowie wniesli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według końcowego zestawienia, a w razie jego braku według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wytoczonego powództwa powodowie wskazali, iż na mocy umowy z dnia 6 grudnia 2007 roku została im faktycznie udzielona pożyczka pieniężna wynosząca na dzień podpisania umowy 128 997, 88 złotych. Powodowie wskazali, iż wypłacona w złotych polskich kwota pożyczki na dzień podpisania umowy została ustalona w umowie jako udzielona w walucie obcej w wysokości 59 312, 00 CHF. W związku z zastosowanym umownym mechanizmem przeliczeniowym kwota pożyczki udzielona w walucie obcej została wypłacona w złotych polskich według kursu

kupna waluty zgodnie z obowiązującą w pozwanym banku w dniu uruchomienia pożyczki tabelą kursów walut dla produktów hipotecznych, zaś raty kapitałowo – odsetkowe kredytu udzielonego w CHF spłacane miały być w złotych po uprzednim przeliczeniu według kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej pozwanego banku obowiązującego na dzień spłaty. Dalej powodowie podnieśli, iż wprowadzenie do umowy stron wskazanych powyżej i kwestionowanych przez nich przepisów doprowadziło do takiego skonstruowania łączącego strony stosunku prawnego, w którym już w dacie podpisania umowy stali się oni zobowiązanymi względem banku do zwrotu znacznie wyższej kwoty środków pieniężnych niż ta, która została im faktycznie udzielona tytułem kredytu. Ich zdaniem przyjęta konstrukcja tej umowy sprawia, iż nawet przy założeniu niezmienności kursu waluty obcej – franka szwajcarskiego, gdyby powodowie jako kredytobiorcy chcieli spłacić kredyt tego samego dnia, w którym został on im udzielony, musieliby na rzecz banku dokonać zapłaty znacznie wyższej kwoty samego kapitału. Powodem tego drastycznego wzrostu kwoty kapitału pozostałego do zwrotu jest fakt, iż zastosowany przez pozwanego bank mechanizm przeliczeniowy kwoty wypłaconego kredytu według niższego kursu kupna waluty, przy jednoczesnym zastosowaniu wyższego kursu sprzedaży waluty w trakcie wyliczania raty spłaty w złotych polskich, będzie zawsze prowadził do pokrzywdzenia finansowego powodów jako kredytobiorców. Tym samym po stronie banku powstanie niedozwolony zysk, niezajdujący uzasadnienia w Prawie bankowym, przewidującym obowiązek zwrotu przez kredytobiorcę kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami oraz prowizją od udzielonego kredytu. To z kolei zdaniem powodów uzasadnia ustalenie nieważności całej lub części umowy pożyczki, ewentualnie ustalenie kwestionowanych jej postanowień za klauzule niedozwolone (pozew wraz z załącznikami k. 4 – 48).

W odpowiedzi na pozew **pozwany (...) Bank (...) S.A.** z siedzibą w W. w pierwszej kolejności przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy zgłosił zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, a w następnej kolejności wniósł o oddalenie powództwa w całości wobec braku interesu prawnego w wytoczeniu powództwa, przedstawiając ponadto argumenty za jego bezzasadnością (zgodność umowy z prawem i brak klauzul niedozwolonych w umowie). Ponadto strona pozwana wniosła o zasądzenie od strony powodowej na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej w kwocie 68 złotych (odpowiedź na pozew wraz z załącznikami k. 52 – 160).

Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2017 roku **Sąd Okręgowy w Bydgoszczy stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Warszawie** na mocy art. 200 § 1 k.p.c. w zw. z art. 34 k.p.c. w zw. z art. 454 § 1 k.c., wskazując na fakt, iż w przedmiotowej sprawie wykonywanie umowy miało postać dokonywania przez powodów spłat rat kredytowych, a świadczenia pieniężne powodów miały być w formie bezgotówkowej wpłacane na rachunek bankowy prowadzony przez pozwanego bank w W. (postanowienie z dnia 1 grudnia 2017 roku k. 163 – 164).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na zaakceptowany wniosek powodów T. S. i M. S. o udzielenie im kredytu mieszkaniowego/pożyczki hipotecznej w dniu 6 grudnia 2007 roku strony zawarły umowę pożyczki hipotecznej o numerze (...). Na mocy tej umowy powodom T. S. i M. S. została udzielona pożyczka w wysokości 59 312, 00 CHF (franków szwajcarskich). W § 2 ust. 1 podpisanej umowy przewidziano, iż w przypadku pożyczki udzielonej w walucie obcej CHF/EUR/USD kwota pożyczki zostanie wypłacona w złotych według kursu kupna waluty zgodnie z obowiązującą w banku w dniu uruchomienia pożyczki tabelą kursów walut dla produktów hipotecznych w (...) Bank (...) S.A. Okres kredytowania został określony od dnia 6 grudnia 2017 roku do dnia 6 grudnia 2037 roku (§ 2 ust. 2). W § 3 ust. 2 pkt 6 umowy zastrzeżono, iż opłaty i prowizje zapłacone w związku z zawarciem i wykonaniem umowy pożyczki nie podlegają zwrotowi, o ile czynności do których bank był zobowiązany na podstawie umowy pożyczki zostały przez bank wykonane. Powodowie jako pożyczkobiorcy zobowiązali się do spłaty pożyczki wraz z odsetkami wynikającymi z umowy w terminach i wysokości ustalonych w harmonogramie spłaty na rachunek bankowy umownie określony (§ 9 ust. 1). W myśl § 9 ust. 4 w przypadku pożyczki udzielonej w CHF/EUR/USD kapitał, odsetki oraz inne zobowiązania z tytułu pożyczki, poza wymienionym w § 3 ust. 1 umowy, wyrażane w walucie obcej spłacane miały być w złotych jako równowartość kwoty podanej w tej walucie przeliczonej według kursu sprzedaży waluty zgodnie z obowiązującą w banku w dniu spłaty tabelą kursów walut dla

produktów hipotecznych w (...) Bank (...) S.A. w przypadku wpłat przed terminem lub w terminie (dowody: formularz wniosku kredytowego k. 93 – 96, decyzja kredytowa k. 97 – 98, umowa k. 17 – 28 i k. 99 - 111).

Integralną częścią podpisanej umowy był Regulamin Pożyczki Hipotecznej w (...) Bank (...) S.A. W przepisach § 7 ust. 2, 3 i 4, podobnie jak w treści samej umowy, przewidziano, iż kredyty udzielane w walutach obcych uruchamiane i spłacane są w równowartości złotych obliczonej na następujących zasadach: dla uruchomienia kredytu stosuje się kurs kupna danej waluty zgodnie z obowiązującą w banku w dniu uruchomienia kredytu tabelą kursów, a dla spłaty zobowiązań z tytułu kredytu (kapitał i odsetki) kurs sprzedaży danej waluty zgodnie z obowiązującą w banku w dniu spłaty zobowiązania tabelą kursów banku, przy czym ryzyko zmiany kursu waluty miał ponosić kredytobiorca. Zmiana treści tego Regulaminu nastąpiła od dnia 1 stycznia 2016 roku (dowód: Regulamin k. 29 – 32, pismo k. 112 - 114).

Powodowie w dacie podpisywania umowy pożyczki byli świadomi ryzyka kursowego, związanego ze zmianą kursu waluty szwajcarskiej w stosunku do złotego w całym okresie kredytowania i akceptowali to ryzyko, co potwierdzili swoimi własnoręcznymi podpisami na swoich oświadczeniach. Z oświadczeń tych wynika, iż o istnieniu tego ryzyka zostali poinformowani w trakcie procedury udzielania pożyczki przez doradcę kredytowego. W podpisanych oświadczeniach powodowie potwierdzili, iż kwota pożyczki udzielona w dniu 6 grudnia 2007 roku w wysokości 59 312, 00 CHF zostanie przeliczona na złote polskie według kursu kupna z dnia uruchomienia pożyczki zgodnie z tabelą kursów walut dla produktów hipotecznych w (...) S.A. i że są świadomi, iż w przypadku wzrostu kursu waluty CHF w stosunku do złotych polskich nastąpi odpowiedni wzrost ich zadłużenia wobec banku z tytułu zaciągniętej pożyczki, co z kolei może skutkować tym, iż ustanowione prawne zabezpieczenia spłaty pożyczki staną się niewystarczające, a ich zdolność do obsługi zadłużenia ulec pogorszeniu. Nadto powodowie zapoznali się z treścią Regulaminu Pożyczki Hipotecznej w (...) Bank (...) S.A. przewidującego istnienie takiego ryzyka walutowego w § 7 ust. 4, a także z tabelą oprocentowania, opłat i prowizji. Powodowie świadomie i dobrowolnie zdecydowali się na wybór pożyczki denominowanej do waluty obcej, pomimo tego, iż przedstawiona im została także oferta kredytu w złotych polskich. (dowody: wniosek kredytowy k. 96, oświadczenia powodów k. 90 – 92, zeznania powodów k. 174 – 176 i e – protokół k. 177).

Powodowie w trakcie kilkuletniego spłacania zaciągniętej pożyczki, wobec powstałych wątpliwości co do ważności podpisanej umowy, w 2016 roku zgłosili reklamację do pozwanego banku, a także następnie wystąpili do Biura Rzecznika Finansowego z prośbą o ochronę ich interesów majątkowych w sporze z pozwanym bankiem. Ich reklamacja nie została uwzględniona przez pozwanego banku, a stanowisko Rzecznika Finansowego zakwestionowane (dowody: pisma Rzecznika Finansowego z dnia 26 kwietnia 2017 roku k. 33 – 39 i z dnia 20 lipca 2017 roku k. 40 – 43, pismo pozwanego banku z dnia 30 maja 2017 roku k. 44 – 48).

Sąd dokonał następującej oceny materiału dowodowego sprawy:

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych powyżej dowodów z dokumentów oraz dowodu z przesłuchania stron ograniczonego do przesłuchania powodów, które to dowody zostały uznane przez Sąd za mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy i dostatecznie wyjaśniające jej wszystkie okoliczności (art. 227 k.p.c.). Pokreślić w tym miejscu należy, że okoliczności faktyczne związane z kształtowaniem się stosunku umownego między stronami były co do zasady bezsporne pomiędzy stronami. Spór sądowy dotyczył natomiast przede wszystkim prawnej oceny, czy po stronie powodów istniał interes prawny w wytoczeniu powództwa, a także, czy zawarte w umowie i regulaminie oraz kwestionowane przez powodów przepisy winny skutkować nieważnością całej lub części umowy, względnie bezskutecznością jej zapisów jako klauzul niedozwolonych. Strony postępowania nie kwestionowały natomiast treści oświadczeń zawartych w dokumentach, a sam Sąd również nie powziął wątpliwości co do ich wiarygodności i autentyczności, włączając je do podstawy ustaleń faktycznych w sprawie.

Na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2018 roku Sąd oddalił (k. 176) wnioski dowodowe z punktu czwartego pozwu o wystąpienie przez Sąd do Rzecznika Finansowego o przedstawienie przez niego jego poglądu na temat kwestionowanych przez powodów zapisów umowy (k. 6) i z punktu piątego pozwu o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu ekonomii i finansów na okoliczność całkowitego kosztu pożyczki, jej

oprocentowania i marży na dzień podpisania umowy i na dzień uruchomienia kredytu oraz na okoliczność ustalenia faktycznej spłaty pożyczki na dzień wniesienia pozwu (k. 6 – 7), a także oddalił wnioski z punktu trzeciego odpowiedzi na pozew o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka A. S. na okoliczności zgłoszone w odpowiedzi na pozew (k. 54), uznając je za nieistotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy (art. 227 k.p.c.).

Gdy chodzi o pierwszy z oddalonych wniosków dowodowych podkreślić należy, iż wystąpienie do Rzecznika Finansowego nie służyłoby ustaleniu określonych istotnych dla sprawy faktów, a jedynie uzyskaniu jego poglądu co do charakteru prawnego podpisanej umowy, który nie miałby mocy wiążącej w niniejszej sprawie. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę samodzielnie dokonuje ustaleń stanu faktycznego sprawy i jego oceny prawnej. Nadto podkreślenia wymaga, iż Rzecznik Finansowy nie uczestniczył w procedurze ubiegania się przez powodów o pożyczkę/kredyt w pozwanym banku, ani w podpisywaniu umowy. Podjął się jedynie interwencji w pozwanym banku dla ochrony praw powodów w związku z nieuwzględnieniem ich reklamacji, a okoliczność ta nie wymaga dalszego szczegółowego dowodzenia, gdyż wynika z pism Rzecznika Finansowego załączonych do pozwu (k. 33 – 43). Z tych samych względów podstawą do dokonania ustaleń stanu faktycznego sprawy nie były załączone do odpowiedzi do pozwu oceny i informacje Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (k. 119 – 157), gdyż w swojej istocie dokumenty te nie odnosiły się wprost do treści i okoliczności zawarcia umowy przez strony niniejszego procesu.

Oddalając wniosek dowody powodów o powołanie w/w biegłego sądowego (pkt 5 pozwu) Sąd kierował się wyznaczonymi pozwem granicami rozpoznania niniejszej sprawy. Powodowie ograniczyli swoje żądania w niniejszej sprawie do ustalenia nieważności całej umowy, względnie jej części, wobec wprowadzenia do niej zakwestionowanych postanowień, kłócących się z naturą umowy kredytu bankowego, żądając ewentualnego uznania ich za klauzule niedozwolone. Pomimo tego, iż powodom przysługiwał dalej idący środek prawny ochrony ich interesów majątkowych, to jest powództwo o zwrot niesłusznie pobranych przez bank kwot, nie dochodzili oni zapłaty konkretnych kwot na wypadek nieuwzględnienia żądań zgłoszonych na pierwszym miejscu. W tej sytuacji nie zachodziły podstawy do szczegółowego rozliczenia zawartej umowy, a dokonanie oceny ważności umowy, względnie bezskuteczności jej postanowień jako klauzul niedozwolonych, nie wymagało przeprowadzania tak czasochłonnego i kosztownego dowodu, gdyż oceny tej w oparciu o przepisy prawa i ich wykładnię Sąd mógł dokonać samodzielnie w oparciu o już zgromadzony materiał dowodowy sprawy. Dla dokonania tej oceny prawnej nie było także konieczne przeprowadzenie dowodu z przesłuchania wnioskowanego przez stronę pozwaną świadka, o którym mowa była powyżej.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Po pierwsze po stronie powodów nie zachodził interes prawny w wytoczeniu powództwa.

Przywołane w pozwie stanowisko, pomimo wyartykułowania w nim dwóch różnych żądań, zasadniczo sprowadza się do żądania ustalenia przez Sąd Okręgowy nieważności podpisanej przez strony umowy, w związku z wprowadzeniem do niej wyliczonych w pozwie przepisów (samej umowy i regulaminu) jako niedopuszczalnych klauzul umownych, ze względu na które umowa ta jest nieważna w rozumieniu art. 58 k.c. (sprzeczność z naturą kredytu uregulowanego w art. 69 ust. 1 Prawa bankowego).

Zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Nie budzi wątpliwości, że interes prawny jest przesłanką merytoryczną powództwa wytoczonego na podstawie art. 189 k.p.c. o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. Oznacza to, że istnienie interesu prawnego decyduje o dopuszczalności badania prawdziwości twierdzeń powoda, że wymieniony w powództwie stosunek prawny lub prawo istnieje, bądź nie istnieje. Dopiero dowiedzenie przez powoda interesu prawnego otwiera sądowi drogę do badania prawdziwości twierdzeń powoda o tym, że dany stosunek prawny lub prawo rzeczywiście istnieje bądź nie istnieje, a zatem w okolicznościach niniejszej sprawy do

badania, czy kwestionowana przez powodów umowa zawiera niewiążące ich klauzule niedozwolone, czy też jest dotknięta bezwzględłą nieważnością w całości lub w części.

Kluczem do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy była zatem w pierwszej kolejności właściwa ocena istnienia po stronie powodowej interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. w wytoczeniu niniejszego powództwa.

Jak już wskazano powyżej badanie istnienia interesu prawnego powoda w ubieganiu się o wydanie rozstrzygnięcia ustalającego prawo lub stosunek prawny powinno wyprzedzać badanie ustalenia prawa lub stosunku prawnego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 lutego 2016r., I ACa 1178/15, LEX nr 2004546, wyrok SA w Poznaniu z dnia 19 maja 2010r., I ACa 281/10, LEX nr 628191).

Sam przepis art. 189 k.p.c. nie definiuje pojęcia interesu prawnego, a jego rozumienie było wielokrotnie przedmiotem orzecznictwa sądowego i doktryny. Po pierwsze przyjmuje się, że jest to obiektywna, czyli wywołana rzeczywistą koniecznością ochrony określonej sfery prawnej, potrzeba uzyskania przez stronę powodową odpowiedniej treści wyroku. Nie ma natomiast znaczenia to, że powód odczuwa subiektywną potrzebę ochrony swych praw (uzasadnienie uchwały SN z dnia 5 grudnia 1991 r. III CZP 110/91 OSNC 1992/6/104; wyrok SN z dnia 14 marca 2012 r. II CSK 252/11, LEX nr 1169345; wyrok SN dnia 21 lutego 1997 r. II CKU 7/97 CZP 10/86, OSNCAP 1987, z. 1, poz. 12).

Interes prawny w wytoczeniu powództwa na podstawie art. 189 k.p.c. nie istnieje wtedy, kiedy realnie możliwym jest uzyskanie przez powoda ochrony lub usunięcie stanu niepewności w inny sposób, gdy uzasadnione jest posłużenie się dalej idącym (intensywniejszym) środkiem ochrony prawnej. A zatem, jeżeli do usunięcia stanu niepewności czy zagrożenia sfery prawnej powoda istnieje możliwość wytoczenia innego powództwa, na przykład o świadczenie, to taka możliwość wytoczenia tego innego powództwa wyłącza istnienie interesu prawnego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 grudnia 1968 r., III CZP 103/68, OSNCP 1969, Nr 5, poz. 85, uchwała z dnia 27 lipca 1990 r., III CZP 38/90, OSNC 1991, nr 2-3, poz. 25, wyrok SN z dnia 13 września 2007 r., III CSK 123/07, nie publ., wyrok SN z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 33/09, nie publ.; wyrok SN z dnia 14 marca 2012 r. II CSK 252/11 LEX nr 1169345).

Innymi słowy, interes prawny zachodzi, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi skuteczną ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w nieokreślonej przyszłości. W orzecznictwie wypracowano zasadę, zgodnie z którą za nieposiadającą interesu prawnego uznać należy osobę, która ochrony prawnej może poszukiwać w drodze powództwa o zasądzenie świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych. Powyższe stanowisko opiera się na założeniu, że po pierwsze wydanie wyroku zasądzającego jest możliwe, jeżeli także ustalona zostanie legitymacja czynna powoda oraz po drugie że wyrok tylko ustalający istnienie (nieistnienie) prawa, stosunku prawnego czy faktu prawotwórczego nie zapewni w sposób ostateczny ochrony prawnej dla zasadniczego roszczenia powoda. Wyrok ustalający w sprawie wszczętej w trybie art. 189 k.p.c. nie jest bowiem, w przeciwieństwie do wyroku zasądzającego, wykonalny w drodze egzekucji sądowej (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 13 kwietnia 1965 r. II CR 266/64 OSPiKA 1966/7-8 poz. 166, oraz wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 22 listopada 2002 r. IV CKN 1519/2000 LexPolonica nr 377910), ale ma charakter deklaracyjny.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należało uznać, że powodowie nie mają interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. w wytoczeniu:

- zarówno powództwa o ustalenie, iż przepisy § 2 ust. 1, § 3 ust. 2 pkt 6, § 9 ust. 4 zawartej przez strony umowy pożyczki o numerze (...) z dnia 6 grudnia 2007 roku oraz przepisy § 7 ust. 2, 3 i 4 Regulaminu Pożyczki Hipotecznej w (...) Bank (...) S.A. stanowią niedozwolone klauzule umowne w rozumieniu art. 385¹⁻³ k.c. (art. 385¹ k.c.),

- jak również powództwa o ustalenie nieważności umowy z mocy przepisów art. 58 k.c.

Uwzględnienie powództwa nie doprowadziłoby do definitywnego zakończenia sporu pomiędzy stronami powstałego w odniesieniu do spornej umowy, gdyż dalej pozostawałaby aktualna możliwość wytoczenia powództwa o świadczenie

celem dokonania wzajemnych rozliczeń finansowych stron. Wydanie przez Sąd wyroku o żądanej przez powodów treści prowadziłoby bądź do obowiązku zapłaty przez pozwanego na rzecz powodów niesłusznie pobranych kwot na mocy tzw. klauzul abuzywnych (art. 385¹ § 2 k.c.), bądź do obowiązku zwrotu przez powodów na rzecz banku świadczenia zrealizowanego przez pozwanego bank, a także do obowiązku zwrotu przez pozwanego na rzecz powodów świadczeń ratalnie spełnionych przez nich na rzecz banku przez dotychczasowy okres kredytowania, z możliwością potrąceń oraz dochodzenia zapłaty z wynikających z nich różnic kwotowych (art. 58 k.c.). Tak więc prawomocny wyrok ewentualnie uwzględniający powództwo w przedmiotowej sprawie, nie tylko nie zakończyłby sporu, ale stałby się wręcz podstawą do dalszych roszczeń dalej idących, to jest o zapłatę. Tak więc powodom przysługuje roszczenie o świadczenie, w ramach którego mogą powołać się na przepisy art. 385¹ k.c., stanowiące o niedozwolonych klauzulach, jak również na przepisy art. 58 k.c., stanowiących o podstawach bezwzględnej nieważności czynności prawnej, zwłaszcza, że, gdy chodzi o tę ostatnią okoliczność sąd rozpoznający każdy spór cywilny zobowiązany jest brać pod uwagę z urzędu nieważność czynności prawnej w każdej sprawie, a więc niezależnie od woli stron i ich ewentualnych zarzutów.

Powyższa argumentacja, przemawiająca za przyjęciem braku interesu prawnego w wytoczeniu powództwa w niniejszej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego jest wystarczająca do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Niezależnie od powyższego należy podnieść, że nawet gdyby powodowie wykazali istnienie interesu prawnego w wystąpieniu z niniejszym powództwem o ustalenie nieważności umowy, bądź o ustalenie abuzywności kwestionowanych klauzul, to i tak powództwo to podlegałoby oddaleniu.

Zdaniem Sądu Okręgowego brak było podstaw do przyjęcia na gruncie niniejszej sprawy, iż kwestionowana umowa stanowi nieważną czynność prawną, a w konsekwencji, że nie istnieje w sensie prawnym.

Powodowie, podnosząc zarzut nieważności podpisanej przez nich umowy, wskazywali przede wszystkim, iż jej treść pozostaje w sprzeczności z ustawą – Prawo bankowe, gdyż przewiduje ona dodatkowe ukryte zyski pozwanego banku w postaci ukrytych opłat przeliczeniowych, wynikających z różnic w kursie kupna i sprzedaży dewiz obowiązujących w danym banku (tzw. spread walutowy), a po drugie wynikających z różnic kursowych wartości waluty w całym okresie kredytowania. Zdaniem powodów wprowadzone podpisaną umową mechanizmy przeliczeniowe, a odnoszące się do waluty obcej i rzutujące na wartość pozostałego do spłaty kredytu i wartość poszczególnych rat spłaty, nie są do pogodzenia z wzorem normatywnym nazwanej umowy kredytu, określonym przepisami art. 69 Prawa bankowego, w szczególności przepisem jego ust. 1.

Rozważania w tym przedmiocie należy rozpocząć od wskazania, iż podpisana przez strony umowa nie była umową kredytu walutowego, to znaczy takiego, w którym kredyt udzielany jest w walucie innej niż złoty polski, w niniejszej sprawie w walucie szwajcarskiej, a w którym kredytobiorca dokonuje spłaty rat kapitałowo – odsetkowych również w walucie obcej. Złożona do akt sprawy dokumentacja bankowa potwierdza jednoznacznie, iż podpisana przez strony umowa stanowiła tzw. kredyt denominowany w walucie obcej, a więc taki, którego wartość wyrażona została w umowie w walucie obcej, ale uruchomiona została w walucie polskiej, a kredytobiorca dokonuje spłat rat kapitałowo – odsetkowych również w walucie polskiej po przeliczeniu według kursu wymiany walut na dany dzień. Tym samym w przypadku takiego kredytu kredytobiorca zwraca bankowi sumę nominalną udzielonego kredytu, stanowiącą równowartość waluty obcej, w zależności od bieżącego kursu wymiany walut. Takie rozwiązanie zostało przyjęte przez strony w podpisanej przez nie umowie. Na jej podstawie powodom T. S. i M. S. został udzielony kredyt/pożyczka w wysokości 59 312, 00 CHF (franków szwajcarskich). W § 2 ust. 1 podpisanej umowy przewidziano, iż w przypadku pożyczki udzielonej w walucie obcej CHF/EUR/USD kwota pożyczki zostanie wypłacona w złotych według kursu kupna waluty zgodnie z obowiązującą w banku w dniu uruchomienia pożyczki tabelą kursów walut dla produktów hipotecznych w (...) Bank (...) S.A. W związku z tym powodom wypłacona została faktycznie kwota 128 997, 88 złotych. Pożyczka podlegać miała natomiast spłacie w ratach kapitałowo – odsetkowych, które choć wyrażone w CHF miały być spłacane w złotych polskich po uprzednim przeliczeniu według kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej pozwanego banku obowiązującego na dzień spłaty.

Zastosowany w umowie stron mechanizm denominacyjny, podobnie jak mechanizm indeksacyjny w przypadku tzw. pożyczek/kredytów waloryzowanych (indeksowanych) kursem waluty obcej, nie powoduje nieważności zawartej przez strony umowy.

Zgodnie z treścią przepisów art. 58 § 1, § 2 i § 3 k.c. nieważna jest czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Ponadto nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Nieważnością w takich przypadkach może być dotknięta całość czynności prawnej, jak również tylko jej część. Jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

Działalność kredytowa banków nie jest zdefiniowana w Prawie bankowym ani w jakiegokolwiek innej ustawie. Pojęcie działalności kredytowej obejmuje obciążanie ryzykiem przyjętych przez bank depozytów, czyli środków pieniężnych podlegających zwrotowi. Mówiąc o działalności kredytowej, należy odróżnić „kredyt” w rozumieniu szerokim i wąskim. Przez „kredyt” w rozumieniu wąskim rozumiemy kredyt udzielony na podstawie umowy kredytu określonej w Prawie bankowym. Z kolei „kredyt” w rozumieniu szerokim to wszelkie formy kredytowania, włączając w to kredyt w rozumieniu komentowanej ustawy, pożyczkę pieniężną, kredyt konsumencki. Działalność kredytowa w Prawie bankowym to nawet coś więcej, ponieważ w zakres tego pojęcia wchodzi także inne sposoby obciążania przez banki ryzykiem powierzonych środków. Czynnościami bankowymi w zakresie działalności kredytowej są: udzielanie kredytów, udzielanie pożyczek pieniężnych, udzielanie i potwierdzanie poręczeń, udzielanie i potwierdzanie gwarancji, otwieranie i potwierdzanie akredytyw. Warto zwrócić uwagę na różnice pomiędzy umową pożyczki a umową kredytu (pogląd o odrębności umowy kredytu od umowy pożyczki jest akceptowany w literaturze). Umowa pożyczki pieniężnej oznacza przeniesienie środków pieniężnych na własność (przy kredycie środki są oddane do dyspozycji kredytobiorcy), brak jest konieczności określenia celu pożyczki (przy kredycie taki cel jest obowiązkowy), wreszcie udzielanie kredytów i udzielanie pożyczek pieniężnych to odrębne czynności bankowe. Umowa kredytu nie jest więc odmianą umowy pożyczki, co podkreślono w wyroku SN z 13 maja 2009 r. o sygnaturze IV CSK 32/2009, LexPolonica nr 3028358. Pożyczki pieniężne są udzielane przez banki na podstawie przepisów art. 720 - 724 k.c., przy czym ich udzielanie przez banki na podstawie art. 78a jest także przedmiotem regulacji w ustawie Prawo bankowe, zwłaszcza w rozdziale V - Kredyty i pożyczki pieniężne oraz zasady koncentracji zaangażowania (A. Kawulski, Prawo bankowe, Komentarz, LexisNexis, 2013, lex Omega).

Mając na uwadze powyższe rozważania prawne Sąd nie miał wątpliwości, iż zawarta przez strony w dniu 6 grudnia 2007 roku umowa, pomimo jej formalnego zatytułowania jako „pożyczka”, w istocie spełniała ustawowe wymogi umowy kredytu bankowego (art. 65 k.c.). W podpisanej przez strony umowie mowa jest o przekazaniu środków pieniężnych do wykorzystania (dyspozycji), określony został w niej cel umowy, w jej treści mowa jest o okresie kredytowania. Także prezentowane w niniejszej sprawie stanowisko procesowe powodów i pozwanego wskazywało, iż obie strony umowy traktują podpisaną umowę jako umowę kredytu bankowego, gdyż zasadnicza argumentacja prawna ich stanowisk wprost odnosiła się do przepisów Prawa bankowego regulujących ten rodzaj umowy, a także do ich orzeczniczej i doktrynalnej wykładni. Stanowisko procesowe stron w tym przedmiocie wyznaczało granice rozpoznania sprawy (art. 321 k.p.c.).

Zgodnie z treścią przepisów art. 69 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe (Dz. U. 2002.72.665 j. t. na dzień 6.12.2007 r.), w ich brzmieniu obowiązującym w dacie podpisania kwestionowanej umowy, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (ust. 1). Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) strony umowy,
- 2) kwotę i walutę kredytu,
- 3) cel, na który kredyt został udzielony,
- 4) zasady i termin spłaty kredytu,
- 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany,
- 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu,
- 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu,
- 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych,
- 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje,
- 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy (ust.2).

Art. 69 ust. 1 zawiera definicję umowy kredytu. Essentialia negotii umowy kredytu stanowią:

- oddanie przez bank do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwoty środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel,
- zobowiązanie kredytobiorcy do korzystania z oddanych do dyspozycji środków pieniężnych na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego.

Wykorzystanie kredytu oznacza oddanie kredytobiorcy środków pieniężnych na określony w umowie cel. Oddanie do dyspozycji środków pieniężnych ma zapewnić kredytobiorcy ich wykorzystanie w sposób odpowiadający jego interesom uwidocznionym w umowie kredytowej (wyrok SN z 10 lutego 2004 r., IV CK 437/2002, LexPolonica nr 403713, MoP 2005, nr 18, s. 907). Cel, na który został udzielony kredyt, może być określony szczegółowo (np. kredyt na zakup konkretnego samochodu), mniej szczegółowo (np. kredyt na zakup telewizora) lub ogólnie (kredyt na zakup sprzętu elektronicznego, kredyt na cel konsumpcyjny). Celem kredytu może być także spłata innego kredytu udzielonego przez ten sam lub inny bank (A. Kawulski, Prawo bankowe, Komentarz, LexisNexis, 2013, lex Omega).

W art. 69 ust. 2 Prawa bankowego wymieniono elementy, jakie powinna zawierać umowa kredytu. W literaturze i orzecznictwie zgłaszane są wątpliwości, czy każda umowa kredytu powinna zawierać wszystkie z tych elementów. Nie ulega jednak wątpliwości, że umowa kredytu, w której nie wskazano wszystkich elementów określonych w art. 69 ust. 2, jest ważna (A. Kawulski, Prawo bankowe, Komentarz, LexisNexis, 2013, lex Omega).

W chwili podpisywania kwestionowanej umowy kredytu w/w przepis art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe (Dz. U. 2016 poz. 1988) nie obejmował obecnie obowiązującego przepisu ust. 3, w myśl którego „w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo - odsetkowych oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie. W takim przypadku w umowie o kredyt określa się także zasady otwarcia i prowadzenia rachunku służącego do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu oraz zasady dokonywania spłaty za pośrednictwem tego rachunku”. Przepis ten został wprowadzony do art. 69 po nowelizacji Prawa bankowego z dnia 29 lipca 2011 roku, która weszła w życie w dniu 26 sierpnia 2011 roku (Dz. U. 2011.165.984). Zgodnie z art. 4 tej ustawy, określanej jako tzw. ustawa antyspreadowa, ustawodawca przewidział, iż „w przypadku kredytów lub pożyczek pieniężnych zaciągniętych przez kredytobiorcę lub pożyczkobiorcę przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ma zastosowanie art. 69 ust. 2 pkt 4a oraz art. 75b Prawa bankowego, w stosunku do tych kredytów

lub pożyczek pieniężnych, które nie zostały całkowicie spłacone - do tej części kredytu lub pożyczki, która pozostała do spłacenia. W tym zakresie bank dokonuje bezpłatnie stosownej zmiany umowy kredytowej lub umowy pożyczki”.

Powyższa ustawa od dnia wejścia w życie, tj. od 26 sierpnia 2011 r., umożliwiła klientom banków dokonywanie spłat rat bezpośrednio w walucie kredytu, co wyeliminowało problem przeliczania kursów CHF na PLN. Od tego dnia kredytobiorcy uzyskali uprawnienie do dokonywania spłat rat kredytu bezpośrednio w walucie kredytu czyli CHF.

Powyżej cytowane przepisy ustawy antyspreadowej poprzez uregulowanie kwestii intertemporalnych związanych z jej stosowaniem potwierdzają, że zawieranie umów pożyczki/kredytu indeksowanego, bądź denominowanego do waluty obcej, było także przed wprowadzeniem w/w ustawy jak najbardziej prawnie dopuszczalne.

W powyższej kwestii wypowiedział się również Sąd Najwyższy, który stwierdził, że „ideą dokonania nowelizacji Prawa bankowego ustawą z dnia 29 lipca 2011 roku było utrzymanie funkcjonujących na rynku kredytów denominowanych według nowych zasad (...). Ustawodawca wprowadził narzędzie prawne pozwalające wyeliminować z obrotu postanowienia umowne zawierające niejasne reguły przeliczania należności kredytowych, zarówno na przyszłość, jak i w odniesieniu do wcześniej zawartych umów w części, która pozostała do spłacenia” (wyrok Sądu Najwyższego 19 marca 2015 r., IV CSK 362/14, LEX nr 1663827).

W związku z powyższymi uwagami zdaniem Sądu z treści cytowanych wyżej przepisów wyraźnie wynika dopuszczenie przez prawo pożyczek/kredytów denominowanych i indeksowanych do waluty innej niż waluta polska i takie rozwiązanie stanowi element umowy kredytu i tym samym nie pozbawia takiej umowy charakteru umowy kredytu. Tak ujęta umowa pożyczki/kredytu indeksowanego (denominowanego) do waluty obcej mieści się w konstrukcji ogólnej umowy kredytu bankowego i stanowi jej możliwy wariant.

Podpisana przez strony umowa spełnia przywołane powyżej i obowiązujące w chwili jej zawarcia ustawowe wymogi, w szczególności spełnia wymogi z art. 69 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 i 4 Prawa bankowego w brzmieniu powyżej przywołanym. Jej strony określiły w niej kwotę udzielanego kredytu, walutę kredytu, jego przeznaczenie, okres kredytowania, terminy i zasady ich zwrotu przez powodów przy zastosowaniu przyjętej klauzuli denominacyjnej, a także oprocentowanie kredytu i opłaty oraz prowizje związane z jego udzieleniem.

Powyższe postanowienia, zgodnie z którymi pierwotnie udzielana kwota kredytu wyrażona zostaje w walucie obcej, a następnie udostępniana zostaje na rachunek bankowy kredytobiorcy w walucie polskiej (PLN), przy zastosowaniu analogicznych zasad spłaty poszczególnych rat kapitałowo – odsetkowych, które także miały być regulowane w walucie polskiej, przy uwzględnieniu jej relacji do waluty obcej, nie są wyłączone z punktu widzenia treści przywołanych powyżej przepisów Prawa bankowego i nie sprzeciwiają się ustawowej definicji umowy kredytu, która powinna między innymi określać kwotę i walutę kredytu, zasady jego zwrotu i jego oprocentowanie. Jak słusznie podkreślił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 kwietnia 2015 roku, wydanym w sprawie V CSK 445/14 (Lex nr 1751291), „dopuszczalne jest ułożenie stosunku prawnego w taki sposób, że strony ustalą w umowie inną walutę zobowiązania i inną walutę wykonania zobowiązania. Strony mogą zatem ustalić jako walutę zobowiązania (wierzytelności) walutę obcą, a jako walutę wykonania tego zobowiązania (spłaty wierzytelności) walutę polską. Także z art. 69 ust. 2 i 4 Prawa bankowego wynika, że określona w umowie kredytu bankowego waluta kredytu oraz określona w tej umowie waluta spłaty kredytu nie muszą być tożsame”.

Przywołana powyżej wykładnia Sądu Najwyższego została zaprezentowana na tle stanu faktycznego sprawy, który obejmował zawarcie umowy kredytu walutowego w 2007 roku (jak w niniejszej sprawie), a zatem przed wejściem w życie ustawy nowelizującej Prawo bankowe z dnia 29 lipca 2011 roku (Dz. U. 2011.165.984), a więc dotyczył treści art. 69 ust. 2 pkt 2 i 4 Prawa bankowego w jego brzmieniu sprzed w/w nowelizacji, który Sąd Okręgowy brał pod uwagę rozstrzygając niniejszą sprawę, w której umowa pożyczki była zawarta w tym samym roku.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, iż Sąd Okręgowy nie dopatrywał się także sprzeczności postanowień kwestionowanej umowy z zasadami współzycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.), których naruszenia powodowie upatrywali w przywoływanym naruszeniu zasady uczciwości i rzetelności uczestników obrotu prawnego,

przejawiającej się przede wszystkim w zaniechaniu ich uczciwego powiadomienia o charakterze przyjmowanego przez nich zobowiązania oraz o ryzyku związanym z jego wykonywaniem i niezapewnienia im tym samym właściwego poziomu ochrony ich interesów majątkowych.

W ocenie Sądu Okręgowego taka sytuacja nie wystąpiła w niniejszej sprawie, gdyż obie strony podpisanej umowy świadomie i dobrowolnie zgodziły się na wprowadzenie do niej klauzuli denominacyjnej. Jak wynika ze złożonej do akt sprawy dokumentacji bankowej, przedstawiającej procedurę zawarcia kwestionowanej umowy, w oparciu o którą Sąd dokonywał ustaleń stanu faktycznego sprawy, powodowie świadomie i dobrowolnie zdecydowali się na wybór kredytu denominowanego do waluty obcej, pomimo tego, iż przedstawiona im została oferta kredytu w złotych polskich. Oświadczenie takie wprost wynika już z samego wniosku kredytowego (k. 96). Nadto we wniosku tym znalazło się także oświadczenie powodów, iż zostali poinformowani o oprocentowaniu kredytu, jego zmienności, o wszystkich kosztach obsługi kredytu, a w tym przedmiocie powodom została przedstawiona symulacja wysokości rat kredytu. Okoliczności te powodowie potwierdzili w dalszych oświadczeniach w trakcie podpisywania umowy, ale także w trakcie przesłuchania w niniejszej sprawie. Z nich wszystkich jednoznacznie wynika, iż w chwili podpisywania umowy powodowie posiadali wiedzę, jaki rodzaj pożyczki/kredytu wybierają oraz mieli wiedzę, że zarówno rata spłaty, jak i wysokość zadłużenia tytułem zaciągniętej pożyczki, podlega ciągłym wahaniom, w zależności od aktualnego kursu waluty szwajcarskiej i zmieniającego się oprocentowania. Tę istotną dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczność potwierdza treść powyższych oświadczeń. Z dokumentów tych wynika, iż sami powodowie na etapie ubiegania się o udzielenie im pożyczki wnosili o przyznanie im pożyczki/kredytu, wskazując na walutę kredytu CHF jako walutę, w której zobowiązane ma być wyrażone, choć podlegające wypłacie w złotych polskich. W kontekście tak jednoznacznie brzmiących oświadczeń powodów w niniejszej sprawie brak było jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że pozwany bank działał podstępnie wobec nich jako kredytobiorców i ukrywał przed nimi ryzyko kredytowe. Nadto na uwagę zasługuje fakt realizacji umowy przez powodów przez wiele lat, zwłaszcza gdy kurs franka był dla nich korzystny. O tym, iż powodowie świadomie zdecydowali się na oferowany rodzaj pożyczki świadczy także treść ich zeznań. W ich toku powodowie potwierdzili dopełnienie obowiązku informacyjnego przez pracowników banku, zwłaszcza powódka podnosiła, iż dopytywała o zasady udzielania kredytu i wyjaśniono jej, jak będzie wyglądała spłata w zależności od tego, jak będzie się kształtował kurs franka. Powodowie dysponowali więc pełną wiedzą na temat zasad działania mechanizmów przeliczeniowych, których obecnie – wobec znacznych wahań kursowych – nie są w stanie zaakceptować. Dodatkowo Sąd Okręgowy zauważa, iż kwestia ustalania spreadu i jego wysokości były przedmiotem badania przez KNF i UOKiK. Zarówno UOKiK, jak i KNF, stwierdzili jednak, iż sama wysokość spreadu jest kwestią polityki cenowej konkretnego banku i nie ma mowy o tym, aby administracyjnie regulować wysokość spreadu. To, co w ocenie UOKiK i KNF powinno podlegać regulacji, jest kwestią zasad ustalania spreadu i pełnego informowania o nich klienta (A. Kawulski, Prawo bankowe, Komentarz, LexisNexis, 2013, lex Omega). Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie wykazało, iż powodowie otrzymali od pozwanego banku pełną informację zarówno o ryzyku walutowym, jak i zasadach przeliczania kredytu i rat na złoty polski.

Powyżej zaprezentowane rozważania prawne nie pozwalają uznać zawartej przez strony umowy za nieważną w rozumieniu przepisów art. 58 k.c. ani w całości ani w części, jak również nie pozwalają przyjąć, iż zawarte w niej i kwestionowane przez powodów mechanizmy przeliczeniowe w odniesieniu do waluty obcej (CHF) doprowadziły do naruszenia przez strony zasady swobody umów, wyrażonej w art. 353¹ k.c., w myśl której kształtowana przez strony umowy jej treść lub cel nie może sprzeciwiać się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego. Sąd Okręgowy nie dopatrył się zatem żadnych okoliczności faktycznych i prawnych, które miałyby skutkować nieważnością podpisanej przez strony umowy na podstawie art. 58 k.c. W ocenie Sądu zawarta umowa nie jest ani sprzeczna z ustawą, jak również nie jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

W zakresie z kolei żądania uznania kwestionowanych postanowień umowy i regulaminu za niedozwolone Sąd ponownie – jak czynił to w ocenie prawnej materiału dowodowego sprawy - podkreśla, iż powodowie nie tylko nie skonkretyzowali swojego roszczenia (nie wskazali, jak kwota powinna im się należeć jako nadpłacona przez nich na rzecz pozwanego tytułem tzw. spreadu walutowego), ale ponadto nie wykazali w trybie art. 6 k.c. spełnienia się wszystkich przesłanek z art. 385¹ § 1 k.c., w tym że stosowane przez pozwanego bank kursy walut (kupna i sprzedaży)

znaczącą odbiegały od tych obowiązujących na rynku (w tym zakresie w sposób niewłaściwy dla wykazania tej okoliczności została sformułowana teza dowodowa dla biegłego w pozwie k. 6) i aby powodowie nie mieli żadnego wpływu na ostateczną treść podpisanej umowy pożyczki. Tę ostatnią okoliczność wykluczyła omówiona powyżej treść oświadczeń powodów i ich zeznań.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie pierwszym wydanego wyroku.

Rozstrzygnięcie z punktu drugiego wydanego wyroku Sąd Okręgowy oparł na treści art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W niniejszej sprawie Sąd w całości oddalił wytoczone powództwo, dlatego to powodowie są tą stroną procesu, która przegrała przedmiotową sprawę. W związku z tym zobowiązani są oni solidarnie jako małżonkowie (pożyczkobiorcy) zwrócić pozwanemu poniesione przez niego koszty procesu. Warunkiem zasądzenia od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika kosztów procesu jest zgłoszenie żądania, który w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem pozwany bank w odpowiedzi na pozew wniósł o ich zasądzenie od strony powodowej według norm przepisanych (k. 52 verte).

W skład kosztów procesu poniesionych przez stronę pozwaną wchodziły jedynie koszty zastępstwa procesowego (art. 98 § 3 i 4 k.p.c.).

Ze względu na datę wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie (6 października 2017 roku), wartość przedmiotu sporu (130 154 złotych), a także reprezentację pozwanego przez profesjonalnego pełnomocnika (radcę prawnego), koszty zastępstwa procesowego zostały ustalone przez Sąd w wysokości 5 400, 00 złotych stosownie do treści § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015. 1804) w jego brzmieniu nadanym Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2016. 1667). Rozporządzenie nowelizujące brzmienie § 2 weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, a zatem obowiązuje od dnia 27 października 2016 roku (§ 3).

Do powyżej ustalonej minimalnej stawki wynagrodzenia pełnomocnika strony pozwanej należało dodać koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 34 złotych. Wprawdzie w odpowiedzi na pozwany pozwany wniósł o zasądzenie kwoty 68 złotych z tego tytułu (4 x 17 złotych), tym niemniej Sąd doszedł do przekonania, iż pozwanemu z tego tytułu należy się od powodów zwrot 34 złotych (2 x 17 złotych). Ze złożonego na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2018 roku pełnomocnictwa procesowego wynika, iż pozwany udzielił pięciu osobom – każdej z osobna - pełnomocnictwa procesowego do jego reprezentowania przed sądami powszechnymi we wszystkich sprawach z powództw przeciwko temu bankowi dotyczących umów o kredyt lub o pożyczkę. Spośród tych osób jedynie dwie reprezentowały pozwanego w toku niniejszego postępowania, to jest radca prawny M. B. oraz radca prawny R. C.. Pierwszy radca złożył odpowiedź na pozew w niniejszej sprawie, a drugi radca prawny reprezentował pozwanego na wyznaczonym terminie rozprawy. W związku z tym z tytułu ich uczestnictwa w przedmiotowym postępowaniu od powodów na rzecz pozwanego należał się zwrot 34 złotych z tytułu udzielonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, tym bardziej, iż strona pozwana wykazała jego poniesienie na rzecz (...) W. w drodze złożonego bankowego potwierdzenia przelewu.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.